

*Кубська Лариса Іванівна,
науковий співробітник відділу управління в системі ПТО Львівського
науково-практичного центру ПТО НАПН України*

Стан і перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні ПТНЗ

Обмежене фінансування професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) протягом останніх двадцяти років викликає потребу активного пошуку засобів економічного виживання, а також закладення фундаменту перспективного розвитку і підвищення конкурентоспроможності ПТНЗ на ринку освітніх послуг відповідно до вимог підприємств і організацій. Підготовка у ПТНЗ у таких галузях, як промисловість, сфера послуг, будівництво, сільське господарство, транспорт, зв'язок має базуватися на сучасних знаннях із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), аби не створювати ситуацію, коли випускника ПТНЗ потрібно перенавчати на виробництві, щоб він міг працювати на сучасній техніці й за новітніми технологіями.

Аналіз вивчення стану використання ІКТ в управлінні ПТНЗ виявив такі проблеми: неготовність керівників застосовувати ІКТ на всіх етапах управлінського циклу; недостатнє технічне забезпечення; необхідність розроблення способів формування в учасників навчально-виховного і виробничого процесів технологічних способів мислення, технологічної спрямованості здобутих знань; здійснення автоматизації робочих місць, використання програмного забезпечення, що сприяє систематизації роботи керівників; створення єдиної бази даних та інформаційних ресурсів системи освіти, забезпечення масового доступу до неї усіх категорій користувачів.

Особливої мобільності та застосування ІКТ у навчально-виховному і виробничому процесах вимагає управління тими ПТНЗ, які готують робітничі кадри, котрі користуються попитом на ринку праці. Затребуваність робітників

за певними спеціальностями інколи швидко минає, а освіта не встигає за змінами, які відбуваються.

Основною метою застосування ІКТ у галузі освіти і безпосередньо в управлінні ПТНЗ є створення єдиного інформаційного середовища, у якому були б враховані всі необхідні та достатні вимоги для управління ПТНЗ.

Важливим для управління ПТНЗ є налагодження вхідних і вихідних інформаційних потоків щодо систем освіти, соціальних, фінансово-економічних, технологічних, правових компонентів зовнішнього середовища ПТНЗ. Для цього сучасний керівник використовує в процесі управління он-лайн спілкування в інтерактивному режимі під час конференцій, чатів; оф-лайн обговорення важливих освітянських тем на форумах; обмін важливою інформацією за допомогою e-mail, skype-зв'язку, ICQ, соціальних мереж.

Система управління ПТНЗ має бути гнучкою, пристосовуватися до змінного навколишнього середовища, де ринкові відносини відіграють усе важливішу роль. Тому сучасні умови навчання професіям потребують постійного врахування змін, що відбуваються у технологіях виробництва, постійного удосконалення виробничого процесу, застосування ІКТ та отримання результату, який задовольняв би потреби споживача у фахівцях, які були б підготовлені до діяльності в інформаційному суспільстві в умовах ринку.

Організація навчально-виховного і виробничого процесів у ПТНЗ не може базуватися на стереотипах, інформаційній неграмотності. ІКТ необхідно використовувати на всіх етапах управлінського циклу: на етапі аналізу, планування роботи, організації виконання, контролю та моніторингу. дотримуючись наступних вимог: систематичності, об'єктивності, гуманізації, індивідуалізації, диференціації контролю. Це дасть можливість оптимізувати процес обміну інформацією, зменшити обсяг роботи адміністратора системи освіти, підняти на якісно новий рівень ділове спілкування, приймати ефективні управлінські рішення, здійснювати моніторинг навчальних досягнень учнів, кадрового потенціалу, покращити імідж ПТНЗ.